

Prezenta lucrare apare în cadrul Centrului de Cercetare Teologică (CCT) al Facultății de Teologie "Andrei Șaguna", Sibiu

### Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

**BERNSTEIN, JAMES**

**Uimit de Hristos : călătoria mea de la iudaism la ortodoxie /**

James Bernstein ; trad: Dragoș Dâscă. - Sibiu : Ecclesiast, 2010

Bibliogr.

Index

ISBN 978-606-92397-7-3

I. Dâscă, Dragoș (trad.)

296

28

Romanian Translation Copyright © 2011 Asociația LEF – FRO.  
Surprised by Christ: My Journey from Judaism to Orthodox Christianity,  
© Copyright 2008. All Rights Reserved. Published by arrangement with  
the original publisher, Conciliar Press.

## Cuprins

Binecuvântare - 7

Cuvânt înainte - 12

### PARTEA I Acolo nu era Mesia pe Care îl aşteptam - 13

Cap. 1 Crescut în umbra Holocaustului - 15

Cap. 2 Convertirea mea - 29

Cap. 3 Este Hristos Dumnezeu? - 39

Cap. 4 Descoperind profețiile despre Hristos - 49

Cap. 5 Anii de facultate - 67

Cap. 6 În Țara Sfântă - 73

### PARTEA a II-a Descoperind Biserica - 83

Cap. 7 Activitățile protestante evanghelice - 85

Cap. 8 De ce Scripturile nu sunt îndeajuns? - 99

Cap. 9 Închinarea în Biserica primară - 115

Cap. 10 Un nou angajament - 127

Cap. 11 Cum am aflat Biserica cea adevărată - 133

Cap. 12 Ortodoxia iudaică și Ortodoxia creștină - 149

Cap. 13 Ce s-a întâmplat cu Biserica iudeo-creștină apostolică? - 163

### PARTEA a III-a Descoperind tainele mântuirii - 173

Cap. 14 Cât de căzuți suntem? - 175

Cap. 15 Ce nu este mântuirea: soluții la probleme ce nu există - 191

Cap. 16 Ce este mântuirea? - 211

Cap. 17 Dumnezeu s-a făcut om ca omul să devină dumnezeu - 227

Cap. 18 Este Dumnezeu smerit? - 239

Cap. 19 Focul dumnezeiesc al iubirii lui Dumnezeu - 253

Note bibliografice - 275

Prezenta lucrare apare în cadrul Centrului de Cercetare Teologică (CCT) al Facultății de Teologie "Andrei Șaguna", Sibiu

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României**  
**BERNSTEIN, JAMES**

**Uimit de Hristos : călătoria mea de la iudaism la ortodoxie /**

James Bernstein ; trad: Dragoș Dâscă. - Sibiu : Ecclesiast, 2010

Bibliogr.

Index

ISBN 978-606-92397-7-3

I. Dâscă, Dragoș (trad.)

296

28

Romanian Translation Copyright © 2011 Asociația LEF – FRO.  
Surprised by Christ: My Journey from Judaism to Orthodox Christianity,  
© Copyright 2008. All Rights Reserved. Published by arrangement with  
the original publisher, Conciliar Press.

## Binecuvântare

**Uimit de Hristos** este o autobiografie, o istorie intelectuală și povestea unei convertiri; mai mult decât acestea, este o carte ce transmite o viziune duhovnicească și teologică într-un mesaj care afectează oameni din sfere diferite ale societății. Este o vedere a Dumnezeului Cel viu, revelat în Iisus Hristos, Cel care este împlinirea Vechiului Testament, viața celor credincioși, nădejdea celor fără de nădejde și țelul celor care se străduiesc să propovăduiască Evanghelia în toată deplinătatea sa.

Dorința și nevoința Părintelui James pentru a-L cunoaște pe Dumnezeu l-au dus de la iudaism la creștinism, trecând prin cultele evanghelice, mișcarea Evrei pentru evrei, și strădaniile unei comunități de Evangeliști de a ajunge la Biserica creștină autentică. Experiențele sale au trecut peste un spectru fascinant de curente culturale și religioase din ultima jumătate a secolului al XX-lea. Născut în umbra Holocaustului, a crescut în New York, a urmat colegiul în Queens, a trăit în Israel în timpul Războiului de șase zile și a făcut parte din Mișcarea pentru Iisus și cultura hippie din San Francisco Bay Area la începutul anilor șaptezeci. Mai apoi s-a implicat în grupul născut din acțiunea Campus Crusade care a devenit Biserica evangelică ortodoxă, care a descoperit, treptat, Tradiția ortodoxă. A fost primit în Biserica Ortodoxă din America înaintea celor din același grup și a urmat cursurile Facultății de Teologie de la Sfântul Vladimir. Aici s-au intersectat drumurile noastre, mai întâi în Bay Area și apoi la Sfântul Vladimir. După terminarea Teologiei s-a transferat în eparhia antiohiană și a fost hirotonit, urmând a continua lucrul cu prietenii din mișcarea evangelică ortodoxă. El continuă și astăzi să lucreze în acest context aşa cum acesta a evoluat în ultimii douăzeci de ani.

Mai mult decât o autobiografie, Părintele James ne oferă un rezumat al urcușului său duhovnicesc și intelectual. Vasta sa experiență și educație oferă cărții o perspectivă unică. Moștenirea sa iudaică fundamentează viziunea sa în rădăcinile semitice ale

Creștinătății și oferă un tablou ce se află în contrast cu însuși universul de concepte culturale ale creștinismului apusean în care, majoritatea dintre noi, am fost crescuți. Aceasta este evident nu numai în urcușul gândirii sale cu privire la proorociile Vechiului Testament și conștientizarea faptului că creștinismul ortodox este adeverata împlinire a iudaismului ortodox; el păstrează, de asemenea, simțământul că Vechiul Testament este împlinit în Hristos, profunda continuitate și vederea spirituală în trăirea Dumnezeului Cel viu Care a fost revelat de Domnul nostru Iisus Hristos.

Nu cunosc altă carte care să se ocupe atât de cuprindător cu procesul intelectual și spiritual al convertirii de la Iudaism la Ortodoxie\*. Ea are importanță nu numai pentru evreii care se gândesc la Ortodoxie. De asemenea, este importantă pentru majoritatea Evangheliciilor contemporani care au o puternică orientare fie către Iudaism, fie către Sionism. Ce vreau să spun e că Creștinismul ortodox este împlinirea Iudaismului ortodox și astfel, adeveratul lui succesor, în timp ce iudaizarea sau protestantismul afectează pe amândouă.

De asemenea, această carte conține o excelentă prezentare a tranziției intelectuale și spirituale de la Evangelism, cu ale sale rădăcini adâncite în Tradiția apuseană, la Ortodoxie. În afară de obișnuitele chestiuni despre Liturghie, Taine, Sfinți, Părintele James se ocupă și cu presupozиțiile fundamentale ale culturii creștine comune majorității americanilor: concepțiile augustiniene și anselmiene care au diferențiat și, mai apoi, au divizat Apusul de întreaga Biserică ortodoxă catolică. Din rândul acestora fac parte concepțiile despre păcatul originar, extazul mistic, mântuirea ca și felul iadului și al pedeapselor divine - focul divin al iubirii lui Dumnezeu.

Abordând din punct de vedere teologic aceste presupozиții fundamentale, Părintele James demonstrează că Ortodoxia deține o învățătură despre Dumnezeu și mântuire radical diferită și mult mai sănătoasă decât presupozиțiile constrânse de cultura religiei populare

\* vom folosi „Ortodoxie” în loc de „creștinism ortodox” cum s-ar traduce din engleză „orthodox christianity” (n. tr.).

americană. A deveni creștin ortodox nu este o chestiune de acceptare a unor învățături de credință suplimentare, cum ar fi cinstirea Sfintei Fecioare Maria și a numi theosis\* mântuirea. Convertirea necesită o schimbare radicală, nu doar a bisericii comunității sau denominațiunii din care respectiva persoană face parte, ci chiar a modului de a gândi despre Dumnezeu. Modul în care gândim despre Dumnezeu condiționează experierea Lui de către noi. Convertirea la Ortodoxie înseamnă că trebuie să ne schimbăm principiile noastre fundamentale pentru a ne deschide mai deplin marii taine a iubirii, milei și prezenței lui Dumnezeu. Trebuie să ne lepădăm de vechiul nostru mod de a gândi despre Dumnezeu și despre mântuire, care, atâta vreme cât sunt greșite, blochează trăirea lui Dumnezeu și înaltă obstacole pe calea către mântuire.

Unul din punctele tari ale cărții de față este că această provocare teologică nu este prezentată atât ca o polemică sau apologie (deși nici aceste aspecte nu lipsesc), ci, în primul rând, ca o mărturie a împlinirilor personale pe calea urcușului duhovnicesc și intelectual. Cu toate acestea, cartea este o provocare puternică adresată nouă și ne îndeamnă să ne cercetăm convingerile noastre teologice și spirituale și astfel să păsim pe calea pocăinței, înnoindu-ne mintea și inima noastră, pentru a urca mai cu credință la înțelegerea Dumnezeirii, îmbrățișați fiind de focul necreat al iubirii lui Dumnezeu.

†Înaltpreasfințitul Jonah,  
Mitropolit a toată Americă și Canada  
(Biserica Ortodoxă din America)

\* îndumnezeire (n. tr.).



## Cuvânt înainte

Îmi îndrept recunoștința sinceră către cei care mi-au vorbit prima oară de iubirea lui Hristos, îndeosebi către fratele meu Solomon, și vecinii mei din copilărie din Queens (New York), George Linkus și Tom Carruba și familia; de asemenea, îi sunt recunoscător lui Moishe Rosen, care m-a provocat primul să-mi mențin identitatea de evreu și să devin în același timp creștin.

Îmi exprim adâncă prețuire față de cei care, pe când locuam în Berkeley (California), m-au introdus în Ortodoxie, în special față de diaconul Jeremiah Crawford și Părintele Jack Sparks.

Sunt îndatorat față de cei care m-au încurajat să scriu această carte și au facilitat apariția ei: editorii Pr. Peter Gillquist, Mary Vaughn Armstrong și Katherine Hyde; Carla Zell și toți membrii colectivului editorial de la Conciliar Press; ca și față de Părintele stareț Jonah Paffhausen, Gary McGinnis și Peter Chopelas.

Mulțumesc din inimă celor care m-au impulsionat să nu îmi neg moștenirea evreiască după convertirea la Ortodoxie: vrednicul de pomenire Părinte John Meyendorff, Părintele Thomas Hopko, Profesorul Veselin Kesich și Înaltpreasfinția Sa, mitropolitul Kallistos (Ware).

Îmi exprim profunda recunoștință față de cei din Israel care sunt creștini ortodocși provenind din neamul evreiesc, care au păstrat în mine nădejdea fructificării unei expresii iudaice a credinței creștin-ortodoxe, în special față de Părintele Alexander Winogradsky din Ierusalim.

Aduc mulțumire parohiei mele din Biserică Ortodoxă Antiohiană „Sfântul Pavel” din Brier, Washington care de peste șaptesprezece ani mi-a fost cu adevărat o familie; mulțumesc Înaltpreasfințitului mitropolit Philip (Saliba) și Preasfințitului episcop Joseph (Al-Zehlaoui); mulțumesc Arhiepiscopiei antiohiene creștin-ortodoxe care, deși având rădăcini arabe, m-a primit cu iubire și cu brațele deschise.

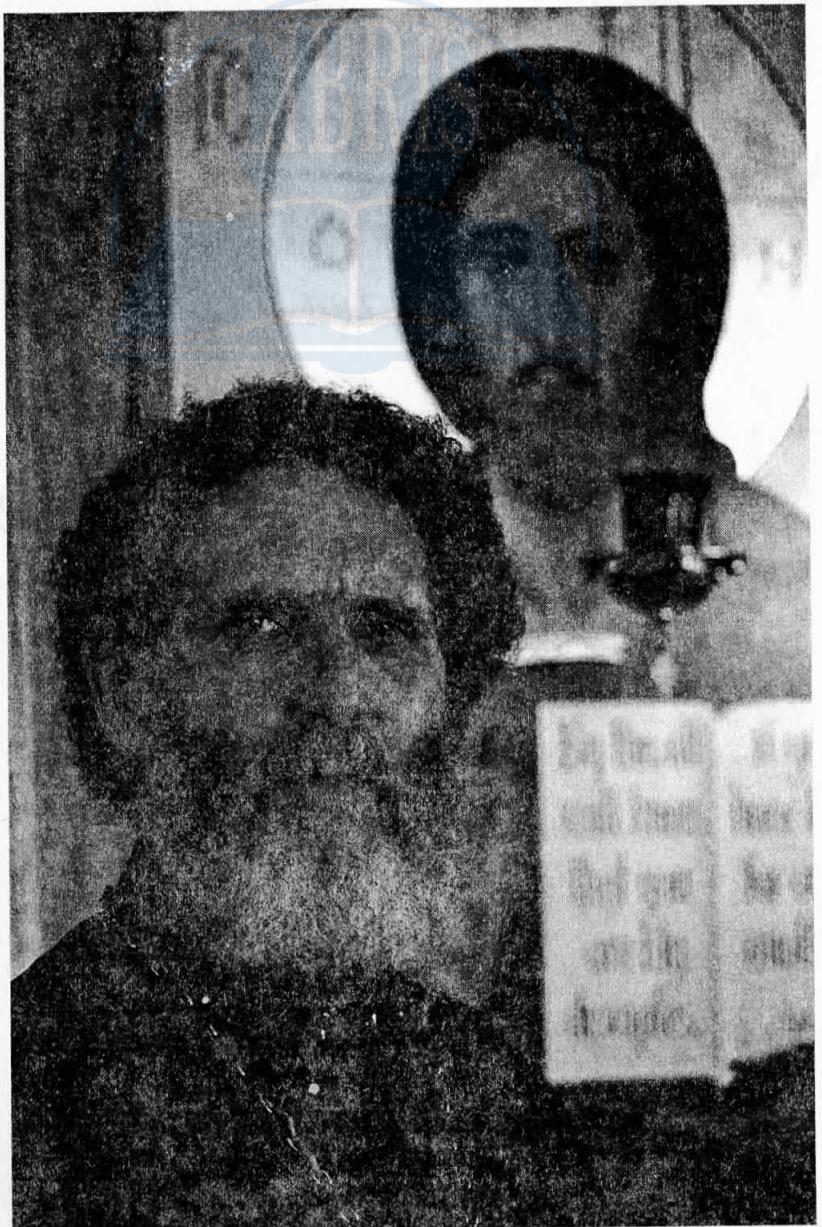
În sfârșit, mulțumesc cu recunoștință soției mele Bonnie și celor patru copiii ai noștri, Heather și soțului ei, Preacucernicului părinte

David Sommer, Holly, Peter și Mary și soțului ei, James D. Curry, care m-au încurajat în cursul vieții dar și pentru scrierea acestei cărți - Nu aş fi putut să o fac fără ajutorul vostru.

Protoiereu James A. Bernstein Lynnwood, Washington 5 iulie 2007

## *Partea I*

# *Acolo nu era Mesia pe Care Îl așteptam*



**Uimit de Hristos**

## *Capitolul 1*

### *Crescut în umbra Holocaustului*

Mă trezesc brusc la zgomotul pe care o cărămidă îl făcu spărgând geamul uriaș al magazinului nostru. Dormeam împreună cu părinții mei, Isaac și Belle, în dormitoarele aflate chiar în spatele magazinului nostru cu dulciuri din Queens, New York. O ușă subrezită din lemn era tot ceea ce ne despărtea de magazinul în care familia muncea în timpul zilei.

Am auzit tipete venind dinspre magazin iar tata, pe care toată lumea îl striga Ike, a ieșit fugind către acea direcție în timp ce mama striga: „Ike, ai grija! Ike, ai grija!”. Apoi a urmat profanarea, voci care strigau: „Evrei neicăloși!”, „Plecați de aici, jidanilor!”, „O să vă omorâm!”.

Părea un coșmar. Unde mă aflam? Eram oare în timpul Germaniei naziste? Nu mă aflam în bastionul urban evreiesc al orașului New York? Când m-am ridicat din pat și m-am apropiat cu grija de ușă, am văzut mai mulți tineri care încercau să îl rețină pe omul care comisese fapta nelegituită. Evident, băuse prea mult în barul de peste stradă și se hotărâse să își îndrepte furia împotriva noastră.

În timp ce îl duceau pe acesta departe, tatăl meu, a cărui limbă natală era idiș, a strigat „*Meshuggener!*” („Nebunule!”).

Mama și tata vorbeau adesea unul cu celălalt foarte animat, gesticulând unul către celălalt. Ca să fie siguri că nu înțeleg, ei alternau idiș cu ebraica. Pentru ei era important ca eu să fiu acoperit de norii negrii amenințători ai trecutului sinistru, astfel că erau hotărâți să vorbească doar în engleză cu mine, ca și cum, cumva, aceasta m-ar fi putut ține departe de cunoașterea acestor lucruri. Dar oricât ar fi încercat, ei nu puteau ține ascuns totul de mine fiindcă blestemele le înțelegeam. și în clipe precum acestea părea că blestemele însumau mare parte din cuvintele lor.

Câteva săptămâni mai târziu o fotografie a omului care ne hărțuise era afișată pe prima pagină a ziarelor principale din New York. După ce a spart geamul nostru, a ucis și un om iar acum poliția era chemată ca să-l prindă. A încercat să scape dar a fost prins de un singur polițist care s-a

nimerit să fie chiar propriul său frate. Această știre a devenit subiect de discuție în tot orașul.

## Rădăcinile noastre din Ierusalim

În ciuda unor astfel de incidente, familia mea iubea America și maiales orașul New York. Tata se născuse în Vechiul oraș al Ierusalimului pe când Isarelul era încă cunoscut drept Palestina și primise o educație menită a face din el un rabin hasidic ultra-ortodox\*. A primit certificatul de numire de la însuși rabinul șef al comunității evreiești ashkenazi din Palestina, Rabi Chaim Iosif Sonnenfeld, care este considerat a fi un mare înțelept evreu. Mișcarea hasidică s-a dezvoltat în Europa de Est în secolul al XVIII-lea ca reacție la excesivul accent intelectualist predominant în mare parte în Iudaism. Hasizii ortodocși puneau accent pe misticism, pe o spiritualitate exuberantă, voioasă iar înțeleptul era considerat un făcător de minuni.

Părinții mamei erau, de asemenea, evrei ortodocși. Ei provineau din Letonia din partida opusă hasidismului, numită *Mitnagdim*, ebraicul pentru „oponenți”. Mama s-a născut în Pittsburgh, Pennsylvania. Părinții ei și ai tatălui meu se cunoscuseră în Ierusalim și au aranjat ca mama și tata să se căsătorească. Așa se proceda pe vremuri. Nu mă plâng fiindcă din unirea lor am apărut eu, Arnold NMN Bernstein. (NMN de pe buletinul emis de Serviciul populației era pentru *No Middle Name* „Fără nume mijlociu”. Majoritatea bărbaților evrei nu aveau nume mijlociu).

În 1932, pe când călătoreau spre Statele Unite pe un vapor din Țara Sfântă, mama a coborât în Italia și a luat trenul către Bremen, Germania, trecând și prin Berlin. În această călătorie a auzit și a văzut lucrurile teribile ce se săvârșeau împotriva evreilor. Aceasta a pus-o în alertă maximă.

În același an s-a măritat cu tata, în Minnesota, unde, un an mai târziu s-a născut și fratele meu, Sol. În 1935 s-au mutat toți trei în Palestina unde au locuit timp de șase ani. Înainte de izbucnirea celui de-al Doilea război mondial mama a spus că avioanele națiștilor zburau deasupra Ierusalimului și că Marele Muftiu musulman al Palestinei stârnea întreaga

\* cu sensul de conservator; așa este denumită factura tradiționalistă a iudaismului (n. tr.).

Arabie împotriva evreilor. Simțind că era prea periculos ca să mai locuiască în Țara Sfântă, ea l-a ascultat pe tata și s-au întors în America.

Așadar, în 1941, ea, tata și cu fratele meu, Sol, care este cu treisprezece ani mai mare ca mine, au luat ultimul vapor care pleca din Palestina cu destinația America. Pe atunci era prea periculos să traversezi Marea Mediterană și Oceanul Atlantic de Nord și, prin urmare, s-au îmbarcat la Marea Roșie pe un vapor egiptean care mergea de-a lungul Africii de Sud, de-a lungul Oceanului Atlantic către America de Sud și apoi o lăspre nord, către portul New York. Atunci a câștigat mama experiență în îndepărtarea lindinilor (ouă ale păduchilor de cap) din părul său și al lui Sol cu niște piepteni cu dinți foarte fini, zdrobindu-i apoi cu degetele. Acesta a fost un meșteșug pe care, cumva, l-a folosit și în Lumea Nouă, unde, cu mânilo goale zdrobea cu nonșalanță hoarde nefărsite de gândaci de New York.

## Trăind printre neamuri

Deși crescut în New York, eu m-am născut de fapt în spitalul Sparrow din Lansing, Michigan, pe data de 6 mai 1946. Când eram doar de câteva luni ne-am mutat la New York, nouă nostru „pământ al făgăduinței”.

Războiul și Holocaustul l-au zdruncinat foarte mult pe tata. L-a făcut nu doar să renunțe să mai fie un evreu ortodox practicant, dar, de asemenea, și-a pierdut și credința în Dumnezeu. Nu mai putea sluji cu conștiință împăcată ca rabin. Pe când se afla în această stare de deznașdejde el a cumpărat într-un cartier - Woodhaven, Queens, locuit în mare parte de neamuri\* - ceea ce mai târziu avea să se numească Magazinul de dulciuri al lui Ike.

Venii noștri erau în majoritate imigranți la a doua generație din Italia, Irlanda, Germania și Europa de Est - un adevărat creuzet. Peste stradă se afla Liceul Franklin K. Lane care avea 5.000 de elevi. O treime erau afro-americani din Brooklyn, o treime erau de origine puertoricană iar o treime erau albi din vecinătatea liceului. Ce amestec!

\* autorul folosește sintagma biblică „neamuri”, eng. *Gentiles* (n. tr.).